

Firenze, 2018. július 16-27
ERASMUS+ PROGRAM

The greatest quality of a teacher is to be happy.- Tich Nhat Hanh.

A firenzei központú EUROPASS Teacher Academy tanárképző programjában vehettem részt. A kéthetes képzés két, egymástól független egyhetes kurzusból állt. Az első kurzus az „Art as therapy: self-expression and special needs in art education” volt. A továbbképzésen lengyel, spanyol, görög és portugál kollégákkal együtt vettem részt. Nagyon jó hangulat alakult ki közöttünk, az órákon, de sokszor a szünetekben és délután is sokat beszélgettünk a tanítás során szerzett különböző tapasztalatainkról, összehasonlítva az oktatás helyzetét, a tanárok megbecsültségét, a gyerekeket, az átélt konfliktusokat, céljainkat, a tanítás körülményeit, a továbbképzések és az egyéni fejlődés perspektíváit.

A továbbképzés vezetője Davide Bassano pszichológus volt. A kurzus elején mindenki bemutatta az iskoláját és beszélt saját pedagógusi munkájáról. Sokféle iskolából jöttünk, voltak speciális nevelési igényű, hátrányos helyzetű, sérült, alsó tagozatos és gimnáziumba járó gyerekeket tanító tanárok és nyelvtanárok is. A tanfolyam szép ötvözete volt az elméleti, tudományos és a gyakorlati, alkotó megközelítésnek. Először a művészet, a műértékelés és műalkotás mibenlétéről, céljáról, az emberi kultúrában betöltött szerepéről beszélünk. Szó esett azokról a kognitív folyamatokról is, amelyek az alkotás vagy a műélvezet közben az agyban zajlanak. Ilyenek például motiváció, a memória, érzelmek, intelligencia, érzékelés, ábrázolás és képzelet. Beszéltünk a műélvezet háromszögéről is, amely azt az interakciót modellezi, amely a mű, az alkotó és a művet szemlélő között alakul ki. A művészet terápiaként, a gyógyításban való alkalmazásáról is tanultunk. Zárt intézményekben mentális betegségben szenvedőknél a művészetterápia segíthet a rehabilitációban, utat engedhet elfojtott traumák feloldásához és feldolgozásához, csökkentheti a felgyülemlett feszültséget és a depresszióból is kiutat mutathat.

Oktatási, nevelési környezetben a művészeti tevékenység, az alkotás sok szempontból jól használható eszköz lehet a tanárok kezében. Segíthet például a gyerekek felfokozott hangulatának lecsendesítésében, a művészi tevékenységben való elmélyülés segítheti a koncentrációt, a fókuszált figyelem létrejöttét. Bizonyos karakterű gyerekek, például a csendesebb, magának való, introvertált diákok komfortérzetét növelheti egy-egy lassúbb, nyugodtabb, szabadabb, mérhető és értékelendő kimenet nélküli művészeti tevékenység végzése. Fokozhatja a motivációt, jó érzést kelt, a tanár és a diák közötti kommunikációt és kapcsolatot is megkönnyítheti.

A művészeti tevékenységekről nemcsak elméletben szóltunk, hanem rengeteg alkotásban is részünk lehetett a kurzus folyamán. Saját bőrünkön is megtapasztalhattuk az előbb leírt mentális folyamatokat, amelyek az elcsendesedés és a művészeti tevékenység közben zajlanak. Először önarcképet készítettünk, „Így érzem magam, amikor tanítok” címmel. A képről beszélve könnyebben megoszthattuk a többiekkel, hogy hogyan éljük át a tanítás folyamatát. A hét folyamán több különböző technikát próbálhattunk ki. Dolgoztunk gyurmával, színes ceruzával, festékkel és egy kisebb városi sétára is mentünk, melynek során a telefonunkkal kellett apró részleteket rögzítenünk, amelyekben valamiféle ismétlődő mintát, rendszert véltünk meglátni. Egy nyilvános könyvtár eldugott teraszáról nagyon közelről fényképezhettük a Firenzei Dóm lenyűgöző kupoláját, melynek építéséről érdekes anekdotákat tudtunk meg.

Az első hét végén, szombaton az iskola befizetett minket egy egésznapos toszkánai buszos kirándulásra. Ennek keretében megnéztük Siénát, Monteriggionit és San Gimignano-t. A Chianti vidék szívében egy gazdag borkóstolón vettünk részt, ettünk, ittunk kedvünkre.

A második hét kurzusának címe „Photo & Video Making in our Classroom: Creating and Adapting Original Visual Resources” volt. Az előadó Roberto Valdes, nagy tudású, híres mexikói filmrendező volt, aki nagyon pontos időbeosztás szerint vitt minket végig a rövidfilm készítés lépésein. Az elméleti megalapozást a hét első két napján megkaptuk. Megtanultuk, hogy a film készítése mindig csapatmunka és bizonyos feladatoknak jól körülhatárolt felelősséggel bíró gazdája van. A csapat rendezőből, producerből, forgatókönyvíróból, operatőrből és vágóból áll. A videó készítésének lépései: témaválasztás (mit szeretnénk közölni, mi az üzenetünk), kutatás, háttéradatok gyűjtése, a forgatókönyv megírása, a filmezési terv elkészítése, a filmfelvételek pontos kidolgozása (kameramozgás, helyszín, hossz, fókusz), forgatás, szerkesztés, vágás, hang hozzáadása.

Miután megismerkedtünk a főbb feladatokkal, Roberto sorshúzással négyfős csapatokat alkotott és mindegyik csapattal külön foglalkozott, hogy elkészíthessük a tervünket. Én két spanyol és egy magyar kollégával kerültem egy csoportba. Kiosztottuk a szerepeket és hozzáfogtunk az ötleteléshez. A kisfilmünket szeretnénk volna egy egyedül utazó fiatal női turista firenzei kalandjai köré építeni. Egyik spanyol résztvevő lánya lett a hősnőnk, az ő személyére írtuk meg a rövid történetet. Szerdán reggel már a szabadban kezdtünk, a Loggia della Signoria-n, 9 órakor, amikor még viszonylag lehet mozogni a téren, nincs annyi turista. Egy egyszerűbb gyakorlattal kezdtünk, egy szobrot kellett a lehető legsokfélebb szögől fotózni, majd videót készíteni róla a megadott szempontok szerint. Roberto mindenkinek segített és tanácsokat adott. A feladat után elkezdhattük magát a forgatást az elkészített terveink alapján. Szerda délután és csütörtökön folyamatosan forgattunk, sok anyag keletkezett, de ez editáláshoz sok vágókép is kell és minden szükségtelen snittet ki kell vágni, aminek nincs szerepe a történet elmesélésében. Csütörtök délután és péntek reggel a vágásról és a hangok hozzáadásáról tanultunk. Kaptunk hozzá ingyen hozzáférhető és amatőrök által is használható software és applikáció listát. Pénteken az ebédszünet után készülték el a projektek. Mindegyiket megnéztük, az alkotók beszámoltak a munkafolyamatról és a nehézségekről. A tanfolyam zárását már egy kellemes kis teraszon tartottuk, ahol kávé és süti mellett visszatekintettünk a közös munkára és filmekről is beszélgettünk.

A filmkészítési projektek előnyei a tanításban sokrétűek lehetnek. A diákok a gyakorlati feladatok megoldása során több információra emlékeznek, a tanult anyag mélyebben vésődik be, könnyebben értenek meg fogalmakat, lelkesebbek, motiváltabbak a feladat során. Több új kapcsolatot tudnak kiépíteni a tanult anyag és az osztálytermen kívül eső világ között. A tananyag élővé varázslásához tehát nyugodtan használjuk a videókészítési feladatokat, a többi, kreatív projekt mellett (poszterek, kollázsok, színpadi jelenetek, stb.)

